

פרוטוקול מס' 301
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום רביעי, ז' בתמוז התשנ"ח (1 ביולי, 1998), שעה 09:00

הנוכחים:

חברי הוועדה:
אברהם יחזקאל - היו"ר
עבד-אלמאלכ דהאמשה
צבי ויינברג
יצחק וקנין
גדעון עזרא
איתן כבל
שלום שמחון

מוזמנים:

חה"כ אופיר פינס-פז
יאיר אלוני
דוד גומבוש
עו"ד מרסיה צוגמן
עו"ד כרמית פנטון
ירון דוידוב
רוני אלגרנטי
יצחק שינפלד
אביגדור קוק
גדעון מרץ
רולי ברייטמן
צבי האוזר
מנחם שיזף

- רשות השידור, סמנכ"ל פיתוח
- רשות השידור, ראש יחידת משדורים
- הרשות השנייה
- מנכ"ל "רדיו תל-אביב"
- מנכ"ל התאחדות תחנות הרדיו האזורי
- מנכ"ל רדיו "קול חי"
- מנהל תדרים "מוטורולה"

מנהלת הוועדה: לאה ורון
קצרנית: לאה קיקיון

סדר היום: הקצאת תדרים לאומית לשידורי רדיו וערוץ 7.

הקצאת תדרים לאומית לשידורי רדיו ולמשדרים אחריםהיו"ר אברהם יחזקאל:

שלום לכולם. אני פותח את ישיבת הוועדה.

האם נציגי ערוץ 7 נמצאים פה? - לא. הם כל כך חזקים וכל-כך בטוחים בעצמם, שאפילו לכנסת הם כבר לא זקוקים. אי נוכחותם כאן מעידה אלף מונים על כך שאין להם צורך, לא בכנסת ולא בחוק, כדי להתקיים. חשבתי שכדאי לקיים את הדיון הזה כדי לבדוק מה המסקנות באשר לנושא הזה של כל הערוצים השונים הקיימים במדינת ישראל. אני יכול לומר שנפתח פתח ברור. אני אתמוך בכל ערוץ שיבקש להקים ולקיים את עצמו. אם המודל הוא הקמתם של ערוצים לא חוקיים, ולאחר מכן קבלה של גיבוי פוליטי, והכשרה - זה המודל לאנרכיה קשה מאד שקיימת היום בשוק התקשורת במדינת ישראל.

אני כואב את העניין הזה שדווקא היום, כאשר אייבי נתן נפגע מבחינה בריאותית, ממשלת נתניהו עושה למען הנושא, יותר ממה שעשתה ממשלת העבודה. ממשלת נתניהו פתרה את העניין מצד אחד, בכך שהיא גם עצרה את אנשי התחנה שמשדרים באופן לא חוקי, אך במקביל היא מכשירה את מה שלא היה חוקי. מהבחינה הזו המעצר היה מעצר, כדי להכשיר את אלה שנעצרו.

בעקבות דרישה של מספר גורמים, אבקש את חברי הכנסת לומר מספר דברים. אתחיל בחבר הכנסת יצחק וקנין, כיוון שהיום פורסם שראשי ש"ס תובעים להכשיר את תחנת הרדיו שלהם. עצם העובדה שהיום הוכשר ערוץ 7, אז מי שמקשיב לדרשות של הרב עובדיה, לרדיו "קול-חי" ול "רדיו 10", אני יכול לומר - - -

כרמית פינטו:

"קול-חי" הוא רדיו אזורי חוקי.

היו"ר אברהם יחזקאל:

כבר קשה להבחין בין מה שחוקי ומה שלא. אני פונה לראשי ש"ס שיפסיקו להיות הפרייארים בעניין הזה.

כרמית פינטו:

היום פורסם בעיתון שהם הולכים לנסות ולהקים רשת חרדית דרך רשות השידור.

יצחק וקנין:

הנושא הזה הוא מהותי, מאחר וישנם שני ערוצים: "קול האמת" ו "רדיו 10". אני יכול להעיד שבתקופה של השנה וחצי האחרונות היינו צריכים להתערב בכל שני וחמישי בכך שעמדו לסגור את הערוץ. היו שולחים פקחים ומשטרה ומחרימים את המשדרים. הבעיה היא בעיה קשה כי הציבור שלנו, לא דווקא ציבור חרדי, אלא ציבור דתי, רוצה להאזין ולשמע דברים מסוימים. לא כל דבר שמשמיעים ברשתות השונות מתאים לנו. גם לציבור שלנו צריך להיות ערוץ. זה דבר בסיסי במדינה מתוקנת.

היו"ר אברהם יחזקאל:

ערוץ 7 הוא ערוץ דתי. אתה מתכוון לערוץ המיועד לפלג מסוים.

יצחק וקנין:

נכון, ברור. ערוץ 7 משדר לפלח מסוים של החברה, וכולנו יודעים לאיזה פלח. אין לי נגד זה דבר, להפך. זה לגיטימי. אם מכשירים אותם אני לא חושב שאנחנו לא נקבל הכשר. אני חושב שצריך לעשות הכל כדי לתת ביטוי לכל מי שמעוניין לשדר. הוועדה הזו חייבת לקחת את הנושא הזה יותר ברצינות ולהתקדם הלאה מבחינת מתן אפשרות שידור לציבור שלנו.

היו"ר אברהם יחזקאל:

האם אתה יכול להגדיר את ההבדל בין ערוץ 7 של היום, לבין "רדיו 10" או הערוץ שהייתם רוצים להכשיר?

יצחק וקנין:

כן. הערוץ שלנו נוגע, אולי, בנושאים אקטואליים. הוא מעלה חברי כנסת שונים לשידור. אני מתראיין לא פעם בערוצים שלנו.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אתה יודע שאסור לחברי כנסת להופיע בערוצים פירטיים?

יצחק וקנין:

נכון, אתה צודק. אני חושב שכל חברי הכנסת התראיינו בערוצים הללו.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אחת הבעיות הענייניות היא שכל הצמרת הפוליטית מופיעה בערוצים הפיראטיים. חבר הכנסת יצחק וקנין אומר את הדברים בצורה ברורה ואמיתית.

יצחק וקנין:

התראיינתי לא פעם עם חברי כנסת ממפלגת העבודה וממפלגות אחרות בערוצים שלנו, אף על פי שהם פיראטיים.

אופיר פינס-19:

כמה ערוצים יש לכם?

יצחק וקנין:

כשלושה. שניים קבועים, ואחד שנסגר מידי פעם.

היו"ר אברהם יחזקאל:

השאלה היא כזו - האם אתה מוכן לקבל פיקוח? אתמול קיימתי כמה שיחות על נכונות של גורמים ממלכתיים - רשות השידור למשל, או הרשות השנייה, לקחת תחת חסותן את התחנות לאחר הכשרתן.

יצחק וקנין:

אין בעיה. זאת, בתנאי שהם לא יתערבו בתכנים.

היו"ר אברהם יחזקאל:

יש כאן בעיה של עניין התכנים.

יצחק וקנין:

לא יושבים אנשים דתיים ברשויות האלה, לצערי הרב.

היו"ר אברהם יחזקאל:

האם אתם רוצים להכשיר את כל שלושת הערוצים?

יצחק וקנין:

לדעתי נרצה להתמקד בשני ערוצים.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אתה אומר שיש לש"ס שלושה ערוצים פיראטיים. איך החלוקה שם?

יצחק וקנין:

אלה תחנות שמשדרות. כל אחת היא בפני עצמה. אין לה שום שייכות אל האחרות.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אתה יכול לומר איזה אוכלוסיות מאזינות לתחנות?

יצחק וקנין:

המאזינים הם מכל שכבות האוכלוסייה, מכל הארץ. לא פעם עולה לשידור מאזין חילוני ומביע את דעתו.

אופיר פינס-פז:

אתה יודע שאתה משתמש בתדר של רדיו תל-אביב? מהשעה 8 בערב אני לא מצליח לקלוט אותם. אני קולט רק פרקי חנות.

יצחק וקנין:

יכול להיות שאתה צודק.

היו"ר אברהם יחזקאל:

הזמן לדיון גם מנחם שיזף. אמנם הוא לוביסט, אך הוא מייצג קהילה. הוא עומד בראש קהילת ההומוסקסואלים והלסביות בארץ. קיבלתי פנייה מהם שבמידה ומכשירים את ערוץ 7 - הם, כאוכלוסייה ייעודית ומיוחדת מבקשים להקים לעצמם ערוץ.

מנחם שיזף:

אני רוצה, קודם כל, לחזור על הדברים הנכונים שאמר חבר הכנסת יצחק וקנין. אלף-בית של מדינה מתוקנת הוא שציבור כל כך גדול יזכה לתחנת רדיו שתשדר עבורו. יצחק וקנין לא התכוון לציבור שאני מייצג, כמובן. הוא התכוון לציבור שלו. הציבור שלנו גדול גם הוא.

יצחק וקנין:

אין לי בעיה אתם.

מנחם שיזף:

אם אתה אומר כך, אני חושב שזה צעד גדול קדימה בפוליטיקה, ובהתייחסות הציבור. היתה כבר תחנה כזו. היא היתה פיראטית. אנחנו, כקהילה, או כאגודת ההומוסקסואלים, הלסביות והביסקסואלים שאני עומד בראשה - לא היינו שותפים בה. התחנה הזו סבלה מהתנכלויות כפולות. התנכלות של גופים קיצוניים מכאן ומכאן. התחנה סבלה מהתקפה אלימה, וכמובן - מפשיטה שנערכה על ידי משרד התקשורת והמשטרה, שסגרו אותה והחרימו את המשדרים, כפי שנעשה גם בתחנות אחרות. לא היה לתחנה כוח פוליטי אז, והיא גם לא חזרה לשדר.

בזמנו, משרד התקשורת, בראשותו של השר אמנון רובינשטיין, אישר לנו ערוץ קהילתי וטלוויזיה. גם השרה לימור לבנת חזרה על מחויבותה להקמת ערוץ כזה. אנחנו חושבים שלציבור שלנו, ציבור שמונה מאות אלפים בישראל, שיש לו צרכים מיוחדים לשיחה ותוכניות הכרויות כמו גם למוזיקה ולתרבות משלו, הגיע הזמן שתקום לו תחנת רדיו.

עבד-אלמאלכ דהאמשה:

יש עוד ציבורים במדינה הזו. יש עוד סקטורים. אנחנו גם רוצים שיהיה להם ביטוי, ואין תחנות.

צבי ויינברג:

אני רוצה להביא את הדוגמה של צרפת. עד לפני 10 שנים היה פיקוח הדוק ביותר על כל תחנות הרדיו והטלוויזיה שם. הצרפתים הם כמובן מאד פטריוטיים, ואסור היה לנגוע ברשות הממלכתית, שצרפת לא תתנפץ חס וחלילה לחלקים קטנים. לפני כ-10 שנים פרנסואז מיטרן, הנשיא, החליט לפתוח את כל הרשתות. כאשר נכנסים לתדר FM בפריוז היום, בכל מילימטר יש תחנת שידור. יש חופש ביטוי לכל המגזרים, ולכל הקבוצות. כמובן שזה צריך להיות תחת פיקוח, במובן הזה שיש קריטריונים. אסור להביע דעות גזעניות, אסור להסית, אסור להעליב אנשים - אך חוץ ממגבלות כלליות אלה, הקיימות בכל דמוקרטיה, יש אישור לכל קבוצה שרוצה להקים תחנת שידור. אני לא רואה כל סיבה מדוע שלש"ס לא תהיה תחנה משלה, וכן גם לקבוצות אחרות.

יצחק וקנין:

אני לא אומר שתהיה תחנה לש"ס. אני מתכוון לציבור הדתי.

יצחק ויינברג:

לדתיים מכל הזרמים. גם לחרדים. אני לא רואה כל סיבה מדוע שאנו, כדמוקרטיה, לא נפתח את כל גלי השידור לכל מי שרוצה לשדר.

אופיר פינס-פז:

נעשה כאן מעשה שלא ייעשה. באים פוליטיקאים, שאני מכבד אותם כמייצגי אינטרסים אמיתיים, ואומרים: אנחנו רוצים תחנות רדיו, כדי שנוכל לשדר את המסר שלנו לציבור כזה או אחר. נשאלת השאלה - אם כך, למה לא לשדר לקיבוצים ולמושבים? יש אצלנו חברים בתוך תנועת העבודה שרוצים רדיו לתנועת העבודה.

צריך להודות שממשלת ישראל, ואני מאשים אותה בכך, הרימה ידיים במאבק לחיסול הרדיו הפיראטי במדינת ישראל. במקום להילחם בו היא רוצה להצטרף אליו. זו הבעיה הגדולה. מדינת ישראל נותנת היום הכשר לרדיו פיראטי.

גדעון עזרא:

איך אתה מגיע מכל דבר להתקיף את הממשלה? מה קרה? מה היה בימי ממשלת העבודה?

אופיר פינס-פז:

אני שומע את שרת התקשורת, לימור לבנת, שאומרת שהיא נאבקת ותיאבק ברדיו הפיראטי, אלא מה? קיימת תחנת רדיו, ערוץ 7, והיא לא כל-כך קטנה, והיא בבת עינה של שרת התקשורת. היא לא יכולה להילחם ברדיו הפיראטי מצד אחד, ולהעלים עין ולתת הכשר לערוץ 7. איך היא פותרת את הקונפליקט הגדול הזה? היא אומרת - נכשיר את כולם.

היו"ר אברהם יחזקאל:

לא, היא לא אמרה את זה.

אופיר פינס-19:

אבל זה מה שעומד לקרות. מי שחושב שיהיה חוק אחד לערוץ 7, וחוק אחר לפיראטים - טועה.

מעבר לעניין הזה, בואו נדבר על החברה הישראלית. היא היום שסועה, מפולגת וקרועה לגזרים. יוצא לי להאזין לכל מיני תחנות וערוצים. אי אפשר לפקח על העניין. אנחנו נגיע לכך שלכל תת-סקטור ולכל מי שיש לו קצת כסף תהיה תחנת רדיו משלו. לכן אני חושב שטוב תעשה ועדת הכלכלה אם היא תחסום את הכוונה של הממשלה לייצר "רדיו ייעודי", כי אין לעניין הזה סוף וגבול. יכול להיות שהמגבלה תהיה טכנית, בסופו של דבר, אבל יהיו גם לכך פתרונות. אני מציע לא לתת הכשר, לא לערוץ 7 ולא לאף תחנה פיראטית. זה לא קשור לחופש הביטוי, למרות שזה לא לגמרי מנותק מהעניין. האינטרס המרכזי של מדינת ישראל הוא להפסיק את ההשתוללות, עם כל המשתמע ממנה.

גדעון עזרא:

יש כמה דברים שמדינת ישראל מחויבת להם, בנושא השידורים וגם בכל הנושאים האחרים. הממשלה הזו מדברת על תחרות. הגיע זמן שזה יגיע גם לנושא השידורים. הדבר השני הוא המחויבות של ממשלת ישראל כלפי הערוצים הקיימים. הדבר השלישי שיש לקחת בחשבון הוא נושא התדרים של מדינת ישראל.

לפי דעתי, בראש ובראשונה צריך לעשות סדר. צריך לגבות כסף. אני לא יודע כמה גובים מערוץ רשמי. אם זה הרבה כסף - - -

יאיר אלוני:

גם משרד התקשורת צריך לגבות, תמורת רשיון.

גדעון עזרא:

משרד התקשורת גובה, עבור תדרים. צריך לעשות צדק. אם קיבלתי אפשרות לשדר בערוץ חוקי, וחלק מהציבור שומע תחנה פיראטית אחרת, אני מפסיד. זה בניגוד להסכמים. לכן צריך להסדיר את הנושא הזה, ומהר.

בנושא התחרות - כל מי שבכוחו לעמוד בה - ישרוד. מי שלא - ייעלם. צריך להילחם בכל התחנות הפיראטיות באשר הן, ומצד שני לתת הזדמנויות שוות לכל מי שמעוניין להיכנס לעניין השידורים.

אופיר פינס-19:

נתנו. היו מכרזים לתחנות רדיו אזוריות.

גדעון עזרא:

נתנו אפשרויות שיזור לתחנות רדיו אזוריות, אבל הבעיה היא שהלכו רק על חלוקה אזורית. זה היה הבסיס העיקרי, בנוסף לעוד כמה תחנות נוספות.

כרמית פנטון:

לא נכון.

גדעון עזרא:

יש למדינת ישראל צרכים שאינם נוגעים לתחרות. למשל, דבר שמטריד אותי מאד - העולים מחבר העמים. הם חייבים שיהיה להם ערוץ למען האינטגרציה שלהם פה במדינה. זה לטובת מדינת ישראל וזה מעבר לנושא התחרות. לפי דעתי ערוץ 7 יעמוד בקריטריונים, ויקבל את האישורים הנדרשים.

איתן כבל:

מה זה "יקבל"? יתפרו לו מכרז?

גדעון עזרא:

יש לו ציבור בסדר גודל כזה שהוא יכול לעמוד בתנאי התחרות. זו ההערכה שלי.

שלום שמחון:

אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת אופיר פינס-פז. מתפתח פה דבר מאד חמור של הפרדה בין מגזרים ותתי מגזרים במדינת ישראל. כאשר הוריי עלו ממרוקו מישהו חשב לתת להם יותר מרבע שעת שיזור בשפה שלהם. זה מה שעזר להם להשתלב בחברה הישראלית. אנחנו בעצמנו ממשיכים ליצור את ההפרדות - מערכת חינוך נפרדת, רדיו נפרד, טלוויזיה נפרדת. כל סקטור מסתכל על עצמו פנימה ומפתח לו מודלים של חיים עצמאיים. כל קבוצת אנשים תחליט לעצמה לבנות מדינה בתוך מדינה.

מה שמסוכן יותר, בגלל העובדה שיש ריבוי מפלגות בכנסת, יש סכנה שגורמים ישתמשו בכספים ממלכתיים לשם אותה תחרות שחבר הכנסת גדעון עזרא מדבר עליה. הם ימננו את עצמם בכסף שהם מקבלים. אני, כמערכת מושבית, רוצה להקים תחנת רדיו. אני צריך תדר שישדר לכל המושבים בארץ ברמה ארצית. גם אנחנו רוצים רדיו לעצמנו. אין שום סיכוי בעולם שמהו בינינו יתחבר. יש ערוצים ממלכתיים וצריך להשתלב בהם. צריך להיאבק בתוך ההנהלות שלהם, לקבל זמן שיזור ולשדר האחד לשני. הסיסמה היפה של "שמיים פתוחים" צריכה להיות לכולם. לא רק במה שנוח למישהו.

עבד אל-מאלכ דהאשמה:

ברור לכולנו שמדובר פה בערוץ 7, שהממשלה לא מצליחה, ואולי גם לא רוצה לסגור אותו. המגמה היא שאם לא יכולים נגדו - צריך להכשיר אותו. אני לא רוצה להגיד שהמדינה מפולגת. היא פלורליסטית ורבת סקטורים. בואו נפתח את השמיים וניתן לכל הציבורים רדיו משלהם.

היו"ר אברהם יחזקאל:

הם לא פועלים מהמים, הם פועלים מהיבשה.

איתן כבל:

שרת התקשורת, בתשובה לשאלות ובהצעות לסדר, אמרה בצורה מפורשת שערוך 7 משדר מחוץ למים הטריטוריאליים של מדינת ישראל. אנשי המקצוע במשרדה נתנו לנו הוכחות שאין זה כך, לא פעם ולא פעמיים. היא העדיפה להתעלם, כי זו עובדה נוחה.

יאיר אלוני:

ערוך 7 משדר גם מהיבשה.

איתן כבל:

תאמין לי שלא הגשתי את החומר ליועץ המשפטי לממשלה לפני שהלכתי ברגל ברחוב ז'בוטינסקי ברמת גן וברחוב החשמונאים בתל-אביב כדי לבדוק את הדברים. טענו שאי אפשר למצוא מהיכן הם משדרים. עבדכם הנאמן הלך ממקום למקום, והצליח למצוא מאיפה הם משדרים ופועלים.

ישבתי פה בדיונים בנושאי השידורים. נשמעו דברים מאנשי מקצוע על כך שאין שום בעיה עם תדרים.

יאיר אלוני:

איזה אנשי מקצוע, של מי?

איתן כבל:

של משרד התקשורת.

יאיר אלוני:

לא יכול להיות.

איתן כבל:

בוא נאמר ככה - אף אחד מאנשי המקצוע לא מחה בוועדה הזו, או בוועדת הפנים כאשר עלה הנושא, או התייחס לעובדה שערוך 7 משדר על תדרים צה"ליים שהם תדרים לשעת חירום.

אופיר פינס-19:

ידעו את זה?

איתן כבל:

אם לא ידעו את זה, אז צריך להקים על כך ועדת חקירה. איך הגורמים המקצועיים של משרד התקשורת - - -

לכן אני מציע שהוועדה הזו תקרא ליועץ המשפטי לממשלה לא להיכנע ללחצים שמופעלים עליו. אני נגד סתימת פיות, אני לא מתנגד שיהיה ערוץ גם ביהודה ושומרון וחבל עזה, אלא מה? שהוא יופעל במסגרת שיזורי הרדיו האזוריים על פי כל הכללים. אין להם דם כחול.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני מציע שנשמע את אנשי הרדיו האזורי. כמי שליווה את הנושא בשנתיים האחרונות אני יכול לומר שהם למעשה עשו מיקח טעות. הם עבדו על פי חוק וקיבלו היתרים, הם משלמים תמלוגים, והנה, ראה זה פלא - ליד כל רדיו אזורי פורחות הרבה תחנות רדיו פיראטיות. אני מציע להם להשתמש גם באמצעים משפטיים - לפנות לבג"ץ או כל אמצעי אחר שיש בידם. פתחו את שוק הרדיו באופן פתוח ביותר. זה מה שיקרה בסוף. אני חושב שאתם זכאים לתבוע ולקבל כל פיצוי כספי שאתם מוצאים לנכון לתבוע. לא ייתכן שגורם ילך לפי החוק, ומקבל סטירה. זה שפעלתם לפי החוק לא אומר שאתם צריכים להיענש על כך, כפי שקורה.

יאיר אלוני:

יש להם בעיה, כי גם החוק במתכונתו 'דופק' אותם.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אבל לזה הם הסכימו. אם בא איש כלכלה, או איש כספים, עובר על תנאי המכרז ומחליט לגשת אליו - זו הבעיה שלו. הוא ידע מה כתוב.

גדעון עזרא:

חייבים להבין דבר אחד. ערוץ 7 היה קיים כשקם הרדיו האזורי. הם ידעו שהוא קיים.

רוני אלגרנטי:

אבל התחייבו לסגור אותו.

גדעון עזרא:

מי התחייב? מי היה בממשלה? זו חוצפה. אני דורש לבקש תשובה.

יצחק שינפלד:

אני חתמתי על המכרז בתקופה ששרת התקשורת היתה לימור לבנת.

גדעון עזרא:

שאלתי אותנו, לא אותך. אתה לא רדיו אזורי.

יצחק שינפלד:

אני רדיו אזורי. אתה מתראיין שם, וישבת איתי כמה פעמים - - -

גדעון עזרא:

אני רוצה תשובה. אתה לא יכול לענות לי בחוצפה. אני צריך שיבואו הנה אינטרסנטים - - - ?

ירון זיידוב:

אני מנכ"ל "רדיו ללא הפסקה". כאשר הקבוצה שלנו, "רדיו ללא הפסקה", "הריבוע הכחול", חברת "ניק" וקבוצת "נובוסטי" ניגשה למכרז וזכתה בו, היא חתמה על מכרז שבו היא יודעת שבמפת השידורים במדינת ישראל יש את "קול ישראל", "גלי צה"ל" והתחנות האזוריות, בגוש דן, עוד תחנה נוספת, התחנה הזו, ועוד תחנה זתית. "רדיו ללא הפסקה" התחיל לשדר באוקטובר 95, וזכה בראשית שנת 95 בזכיין.

גדעון עזרא:

למה הוא משקר כאשר הוא אומר שהוא לא זוכר?

ירון זיידוב:

מדובר על חברה שבחודש יולי הזה תשלם תמלוגים של 600 אלף שקל למדינה, בשעה שתחנות אחרות, כמו ערוץ 7 ותחנות דתיות-חרדיות לאומיות - לא משנה מה - - -

קריאות:

גם חילוניות. תגיד את הכל.

ירון זיידוב:

כולן, להיפך. ערוץ 7 מטריד אותנו פחות מאשר תחנות חילוניות אחרות. אותנו מטריד הרדיו הפיראטי באשר הוא. לא יכול להיות שכל אחד יפתח לעצמו תחנה, ישדוד תדר מהמדינה, ואין חשיבות לכך אם התדר הוא צה"לי או לא - זה משאב של המדינה. זו גניבה. לא יכול להיות שיש 14 תחנות במדינה שזכו במכרז, משלמות מיליוני שקלים בשנה, ותחנות אחרות עושות מה שהן רוצות. אחרי כל זה מכנים אותנו "חוצפנים"?

איתן כבל:

זה פשוט מדהים. המערכת שלו עובדת על פי החוק, והוא צריך לעמוד פה ולהתנצל. על מה. על זה שהוא פועל על פי החוק?

יצחק וקנין:

חבר הכנסת גדעון עזרא שאל אותו שאלה עניינית.

גדעון עזרא:

שאלתי אותו - כשהוא חתם על החוזה, האם היה קיים ערוץ 7? הוא אמר שהוא לא זוכר.

היו"ר אברהם יחזקאל:

חבר הכנסת גדעון עזרא, אתה יודע שלא סגרו את ערוץ 7 גם משיקולי בטחון.

איתן כבל:

הוא אומר שכאשר הם פתחו את התחנות האזוריות הם ידעו שקיים ערוץ 7. כשהיהודים באו לארץ הם ידעו שיש כאן ערבים. מה, לא באנו?

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני רוצה לומר שבסופו של דבר עבדו עליכם. צריך להסדיר את העניין של ערוץ 7, כי הוא יתקיים, כמו הערוצים הפיראטיים, אם נרצה ואם לאו.

רוני אלגרנטי:

אני מנכ"ל התאחדות תחנות הרדיו האזורית, ושותף בתחנה האזורית הקטנה ביותר "קול הים האדום", שמשדרת באילת. המועד לדיון הזה הוא אידיאלי - יום אחרי החלטת ועדת השרים שמנסה להכשיר את השרץ. כולנו יודעים על מה מדברים. אנחנו דנים בהכשרת עבריינים. כל אחד מאתנו לפתוח עסק כלשהו. אם אני עומד לפתוח חנות מכולת אני יודע שיש שודדים וגנבים. נקודת המוצא שלי היא שהמדינה תילחם בהם, ולא תגיד לי - ידעת שהם קיימים, מה אתה בטענות שגנבו לך?

גדעון עזרא:

חתמת על החוזה. מי חתם אתך על החוזה? ממשלת ישראל. היא חתמה על חוזה שהיא לא מכבדת אותו?

רוני אלגרנטי:

אז הטענות שלי הן כלפי ממשלת ישראל.

יאיר אלוני:

תנו לי לעזור לכם בנבכי ההיסטוריה, אני כבר 40 שנה בענף הזה. השרה שולמית אלוני חתמה על החוזה של תחנות הרדיו האזוריות. כאשר היא שלחה את אנשי משרד התקשורת והמשטרה לפרק את האניה של ערוץ 7, קמה סערה ציבורית מפה ועד הודעה

חדשה. היא נסוגה. הבעיה של הפיראטיות של הערוץ הזה קיימת. היא היתה קיימת גם בתקופת הממשלה הקודמת.

רוני אלגרנטי:

גם כשמפעילי הכבלים זכו במכרזים והתחילו לפעול, הם ידעו שהארץ היתה מרושתת במאות תחנות פיראטיות. היה ברור שהן תחוסלנה, וכך אמנם נעשה. אותו הדבר בדיוק היה אמור להיות גם בתחום שידורי הרדיו. בשידורי הכבלים זה קרה, ובשידורי הרדיו זה לא קרה. אלה העובדות.

אני שותף בתחנה באילת. המדינה דרשה ממני להשקיע סכום בסדר גודל של מיליון דולר, כהשקעה. עלות הכנת המכרז היתה כרבע מיליון דולר, לפי הדרישות. יכולתי להקים תחנה לתפארת ב-100 אלף דולר. הייבו אותי לשלם תמלוגים, דמי זיכיון, דמי תדר, והשיתו עלי תקנות דרקוניות לגבי פרסום. לידיעתכם, ב"קול ישראל" אפשר לשדר פרסומות שלא מאשרים לי, כתחנה פרטית, לשדר. בתחנות הציבוריות משדרים פרסומות, מקבלים על כך כסף, וכאשר המפרסמים רוצים לפרסם אצלי אני לא יכול. זה הסד שבו אנו פועלים.

כרמית פנטון:

רוני אלגרנטי:

אני לא נכנס לשאלה אם הרשות השנייה ממלאת את תפקידה באדיקות או לא. זו בכלל לא השאלה. אני מציג בפני היושבים הנכבדים את הסד שבתוכו אנו נמצאים, אותו סד שהמדינה הכניסה אותנו אליו.

יתרה מזו, נחמן שי, מנכ"ל הרשות השנייה, אמר: המדינה בגדה בזכייני הרדיו האזורי. אין לנו אפילו ויכוח עם הרשות השנייה בעניין הזה, והיו לנו אתם לא מעט ויכוחים. הם עצמם מודים בעניין הזה.

אם נותנים היום לתחנות אחרות לשדר, כמו שהייתי יכול להקים תחנה לתפארת במאה אלף דולר, אני יכול להקים גם תחנה ב-20 אלף דולר. תקום כזו תחנה, תוכל למכור זמן פרסום בעשירית המחיר ממה שאני מוכר, ולהרוויח, בזמן שאני מפסיד. זה יחסל את כל זכות הקיום שלי.

גדעון עזרא:

אני מסכים אתך בזה.

רוני אלגרנטי:

לכן צריך להיות ברור שהשינויים עליהם אנחנו מדברים הם שינויים שהמשמעות שלהם היא חיטול היכולת התחרותית של כל אחד מהיושבים כאן, ושל כל ענף הרדיו האזורי. לכן אנו אומרים: המדינה בגדה בנו. המדינה עבדה עלינו. אנחנו דורשים פיצויים מהמדינה. יש לנו רשימת דרישות נוספת, ולא זה המקום להעלות אותן. אנו עומדים לפתוח במאבק משפטי וציבורי.

במה אנו דנים? אנו דנים כאן בהכשרת עבריינים. אנו דנים בשודדי תדרים. צריך לומר את האמת. אני לא פוליטיקאי, אבל כולנו יודעים במה מדובר - בשודדי תדרים,

שהמדינה מנסה למצוא דרך להכשיר אותם. זו האמת והיא ידועה לכולם. באותה שעה שאנו זנים בהכשרת תדירים, המדינה לא שומרת על התדירים שניתנו לנו כחוק. התדירים של כולנו מופרעים ללא הרף על ידי תחנות פיראטיות. לפי מחקרים שנעשו, למשל מחקר באוניברסיטת חיפה, בין מאה ל-150 תחנות פיראטיות. אלה נתונים מלפני חודש וחצי, או חודשיים. יכול להיות שהיום המספר גדול מזה. התדירים שלנו מופרעים על ידי תחנות פיראטיות. אני כבר לא מדבר על הפרעות בשדה התעופה בן-גוריון. זה דבר שתופס כותרות ואז רצים וסוגרים את התחנה שמפריעה, כי זה נושא בטיחותי שמסכן חיי אדם.

צבי האוזר:

באוניברסיטת חיפה יש רדיו חינוכי שמשדרים בו מהחוג לתקשורת?

רוני אלגרנטי:

יש כל מיני תחנות אזוריות של "קול ישראל". "קול ישראל" גם הוא פועל בניגוד לחוק. יש לנו חוות דעת משפטית בעניין הזה. "קול ישראל" מפעיל תחנות אזוריות - מקומיות וכל מה שקשור בזה. "קול ישראל" מקדם את עצמו, אבל הנושא כרגע הוא התחנות הפיראטיות. יש גם הרבה בעיות בסביבה התחרותית ש "קול ישראל" יצר. הוא הקים תחנות אזוריות ונתן בונוסים על פרסום בארצי. קשה לנו להתמודד אתם כתחנה אזורית.

צבי האוזר:

אתה אומר שזה לא חוקי.

רוני אלגרנטי:

יש לנו חוות דעת לגבי חלק מהפעילויות. "קול ישראל" הוא מדיום ארצי. הוא לא מדיום אזורי. כאשר הוא עושה פעילות אזורית זה בניגוד למנדט שיש להם. הנושא הוא לא זה. באותה שעה שאנו מדברים על הכשרת שודדים תדירים, התדירים שלנו מופרעים. יש דוגמאות לכך. תחנה פיראטית עלתה על "רדיו תל-אביב", וקראה למאזינים לפגוע פיזית באנשי "רדיו תל-אביב", למה? כי אנשי "רדיו תל-אביב" משדרים על תדר שמפריע לתחנה הפיראטית לשדר.

גם במקום נידח כמו אילת, שם נמצאת התחנה שאני שותף בה, פעילות שתי תחנות פיראטיות. במקרה הן דתיות. פנינו לשרת התקשורת ולמשטרה. את אחת התחנות הצליחו לאתר ואת השנייה - לא. התחנה שאותרה נסגרה, ויום לאחר מכן היא נפתחה שוב. מאז היא פועלת ללא הפרעה.

לא שמעתי שמישהו העלה לדיון את השאלה - איך פותרים את הבעיה שהמדינה נתנה לזכיינים שזכו בדין, על פי מכרז - - -

גדעון עזרא:

אני אמרתי את זה.

יש לי בעיה אחרת, עם סוג השידורים, אבל זה לא שייך.

היו"ר אברהם יחזקאל:

מה שחבר הכנסת גדעון עזרא אמר הוא שלמעשה כל הממשלות נתנו הכשר לתחנות רדיו פיראטיות. זה נכון.

רוני אלגרנטי:

אני רוצה שיהיה ברור: העמדה שלנו היא מקצועית לחלוטין, היא לא פוליטית. אמרתי לך - מצדי, שייקראו לזה ערוץ 7 או כל שם אחר - - -

גדעון עזרא:

זה שזה "לא פוליטי" ראיתי לפי הגישה של החבר שלך. ערוץ 7 קם בחלל כזה שלא היה לו מקום באף מקום אחר. ערוץ 7 קם כאשר תחנות, שהיו צריכות להיות לכאורה אובייקטיביות - - -

היו"ר אברהם יחזקאל:

בהמשך להערה של גדעון, בוא תסביר לי, יצחק שינפלד. אתה מנכ"ל רדיו "קול-חי".

יצחק שינפלד:

אני אחד מבעלי רדיו "קול-חי". הרשות השנייה לא מאשרת אותי כמנכ"ל רדיו "קול-חי".

היו"ר אברהם יחזקאל:

למה?

יצחק שינפלד:

את זה גם אני שואל.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אתה עברייני? יש לך עבר פלילי?

יצחק שינפלד:

אין לי עבר פלילי. אני קצין בצה"ל ביחידה קרבית, אני בוגר 18 שנות לימוד, הקמתי עסק לתפארת, והרשות השנייה לא מאשרת אותי.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אז למה אתה לא ניגש לבג"ץ?

יצחק שינפלד:

אני לא ניגש לבג"ץ כי אני לא רוצה להסתכסך עם הרשות השנייה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני אגיש עבודה בג"ץ. תענה לשאלה שחבר הכנסת גדעון עזרא שאל - - -

רוני אלגרנטי:

זה לא הנושא. הנושא פה הוא לא הרשות השנייה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

נחזור לדבריו של חבר הכנסת גדעון עזרא. הוא אומר כך: רדיו לא נוצר בחלל ריק. האם, למשל, הרדיו שלך לא עונה על הצרכים של החרדים? או שזה עניין פוליטי, שכל מפלגה, או תנועה רוצה לעצמה את הרדיו שלה.

יצחק שינפלד:

אני בהחלט חושב שזה לא עניין פוליטי. אני בהחלט חושב שערוץ 7 קם בחלל ריק. אני רק רוצה לומר לחבר הכנסת גדעון עזרא - כאשר אנחנו הלכנו למכרז והיינו היחידים, אמרו לנו אנשי הרשות השנייה על עניין הכבלים. הם אמרו שיש חלל ריק, ולכן יש תחנות, אך ברגע שהחלל הזה יתמלא - באופן טבעי ייעלמו כל הפיראטים. הבטיחו לנו וחתמו לנו על מסמכים, שהם חלק מתנאי המכרז. הבטיחו לנו שיפעלו עכשיו נגד הפיראטים.

חייב להיות ברור לחברי הכנסת, ולכל הנוכחים, שבנושא התאחדות תחנות הרדיו אנחנו קצת חלוקים בגישה. ישנן תחנות שרוצות לשמר את המצב הקיים, מאחר ונוח להן. אלה הן בעיקר התחנות הקטנות. ישנן תחנות, כמו התחנה שלנו, ו"רדיו ללא הפסקה" ועוד תחנות גדולות בעיקר, שמבינות שהשינוי כבר קיים. אנחנו מוחים על דבר אחד - לא ייתכן שתהיה איפה ואיפה במדינת ישראל. לא ייתכן שישבו לנו על הזנב בכל עניין. לדוגמה, הרשות השנייה כתבה לרדיו "קול-חי" וביקשה שנציין להם איזה כיפות חובשים המגישים אצלנו. כאשר נחמן שי שמע על כך הוא כעס ביותר, ואמר שזה לא חוקי.

היו"ר אברהם יחזקאל:

זה דוע לב. אפשר לקבל את המכתב הזה?

יצחק שינפלד:

אפשר לקבל את זה גם מהרשות השנייה, וגם מאתנו.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני מבקש לקבל את כל המסמכים לגבי כל המנכ"לים שלכם שלא אושרו, כולל אתה. אני חושב שגם אני וגם חבר הכנסת גדעון עזרא לא מבינים את ההגיון שעובד כאן.

יצחק שינפולד:

אף אחד לא מבין את ההגיון. אני לא רוצה לדון כעת ברשות השנייה. אפשר להקדיש לזה דיון נפרד. יש לי הרבה מה לומר על העניין. אני 'קברתי' בתחנה שלי את חלקי, למעלה מחצי מיליון דולר.

לא ייתכן, שתהיה איפה ואיפה במדינת ישראל. אני מקווה שלפחות הבג"ץ יעמוד לימיננו. הבג"צים מוכנים. אני לא יודע מדוע העניין התעכב ברגע האחרון. רדיו "קול חי" מוכן לכך שייפתחו השמיים. תחזירו לנו את ההשקעה שלנו, תפצו אותנו במה ש 'קברנו'. נסתדר על זה. נלך לאיזה גורם חיצוני. אבל לא ייתכן שאותנו יגבילו, ואנו נצטרך לממן את ועדת הביקורת שלנו שתאשר לנו את הפרסומות ואת לוח השידורים ואחרים יהיו ללא ביקורת. אני רוצה שתבינו עד להיכן מגיע האבסורד. אם אני עושה שינוי בלוח התוכניות, ומגיש התוכנית של שעה 11 עובר לשעה 10 - עלי לדווח על כך מראש ולקבל אישור בכתב. אתם יודעים כמה עולה לי הלוגיסטיקה של זה? קיבלתי פעם תלונה על הפרה, כי מגיש התוכנית, יהודה ברקן, הרגיש לא טוב. כתבנו מכתב בדיעבד, כי לא יכולנו להודיע מראש. אבסורד זו לא מילה מספיק טובה לתאר זאת.

זו המסגרת אליה נכנסתי. ידעתי למה אני נכנס. הבטיחו לי לפני המכרז בישיבות ארוכות שברגע שנשדר הואקום יפתח והתחנות הפיראטיות ירדו. אתם יודעים שיש משרדי ממשלה שמשדרים בתחנות הפיראטיות? הלפ"ם עד לפני כמה חודשים שידר, נתן פרסומות בערוץ 7. הלפ"ם הסביר לי שהם תחנה ארצית ואילו אני תחנה אזורית. הם דואגים למפרסם. לי אסור למכור פרסומת - - -

אופיר פינט-19:

עומדים לתת לכם מה שאין לאף אחד, את האפשרות לשדר פרסומת לתעמולת בחירות.

יצחק שינפולד:

אני עוד לא רואה שזה קורה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

האם אתם, כתחנת רדיו חרדית - - -

יצחק שינפולד:

אנחנו תחנה דתית-חרדית.

היו"ר אברהם יחזקאל:

האם אתם לא נותנים תשובה לכל הציבור הדתי-חרדי?

יצחק שינפולד:

אתה גורר אותי, ואני אענה לך, ואני חושב שלא יהיה לנציגי הרשות השנייה נוח. אנחנו אכן רואים את עצמנו כתחנה שגולשת יותר לכיוון החרדי, מאשר לדתי. רצינו להתאים את התכנים, אבל הרשות השנייה מציגה לי שאלות כמו - כמה שעות ביום אני

משדר שירת נשים, ושאלה לה פירוט רטרואקטיבי של ארבעה שבועות איזה שירים
ובאיזה שעה הם שודרו.

כרמית פנטון:

אתה לא מספר שסתמתם פיות.

יצחק שינפלד:

אני לא סתמתי פיות, ואני לא חושב שמתפקידך לדבר על זה. היה לי ויכוח אישי,
וזה שאתם מתערבים בו זו שערורייה.

אופיר פינס-פז:

סולקו שני שדרים.

יצחק שינפלד:

אנחנו לא סילקנו שני שדרים. היה לנו ויכוח כספי עם שני שדרים, והם בחרו להפוך
את העניין לוויכוח פוליטי. זה היה ויכוח על כסף.

אופיר פינס-פז:

אני רוצה לדעת - רדיו "קול-חי" לא היה אמור להיות רדיו דתי-לאומי?

יצחק שינפלד:

לא. רדיו "קול-חי" היה אמור להיות רדיו מסורתי חרדי. באו בעלי המניות של רדיו
"קול-חי" והחליטו - - -

אופיר פינס-פז:

המנכ"ל שלך מדבר אחרת ממך.

היו"ר אברהם יחזקאל:

מותר לבעלי מניות - - -

יצחק שינפלד:

באו בעלי הרדיו, שהשקיעו כסף רב בעניין, והחליטו, לאחר שהיו באוויר כמה
חודשים טובים, לעשות שינויים מיזעריים : לשדר שירת נשים שעה פחות, שעה יותר -
דברים כאלה.

אופיר פינס-פז:

משדרים אותי פחות ברדיו "קול-חי".

יצחק שינפלד:

לא משדרים אותך פחות. אם היית יודע כמה תלונות אנחנו מקבלים על זה שאתה פותח את הפה ברדיו "קול-חי" - - - מדאינים אותך ברדיו "קול-חי", אני יודע את זה.

גדעון עזרא:

גם אני הייתי מדבר אצלם, גם אותי משדרים פחות.

יצחק שינפלד:

באו בעלי המניות, אחרי כמה חודשים של שידור, יחד עם מנהלי הרדיו, והחליטו על שינוי בניואנסים, כדי לפנות יותר לציבור החדש. התברר שזה למעשה הציבור שמאזין לתחנה.

גדעון עזרא:

איפה שומעים אתכם?

יצחק שינפלד:

באזור חדרה, ובפאתי ירושלים.

אני רוצה לסכם בקצרה את מה שאמרתי, והדברים הם לא על דעת כל התחנות. אנחנו בעד פתיחת השמיים, אך בתנאים שווים לכולם.

היו"ר אברהם יחזקאל:

צריכים להתייחס לעניין הזה של כללי רישיון, אך בכל מקרה - לסוגיה של - - -

כרמית פנטון:

אתחיל קודם בעניינים העקרוניים. כיום יש לנו שידורי רדיו לפי שני חוקים - חוק רשות השידור, שנוגע לשידור הציבורי. האפשרות היחידה היום לשדר רדיו מסחרי זה דרך חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו. השר הממונה על העניין הוא שר החינוך, ולא שר התקשורת כפי שמרבים או רוצים לחשוב.

היום, לפי חוק, ניתן לתת זיכיונות מסחריים לתחנות רדיו אזוריות. למועצת הרשות השנייה יש היום בהחלט כיוונים לעשות שינויים בכיוון הזה, על מנת שאפשר יהיה לתת זיכיונות מסחריים ארציים. יש לזכור שפעם, במדינת ישראל, היתה דק רשות השידור. היה פחד גדול מאד מלאפשר שידורי תחנה מסחרית, רחמנא ליצלן, שלא תהיה רשות השידור. הוחלט להתחיל עם תחנות אזוריות, ולא ארציות.

לפי החוק היתה צריכה להיעשות פריסה ארצית של רדיו אזורי. את זה סיימנו לעשות. לפי החוק אפשר לעשות תחנות סקטוריאליות ועשינו תחנות כאלה - התחנה הדתית באזור המרכז. לפי החוק זה מוגבל כרגע לתחנות אזוריות. יש בהחלט מחשבות לפתוח את העניין מעבר לכך. זה כרוך בכל מיני הסדרים משפטיים שאנו בוחנים. יש לנו גם רדיו ערבי, שמשדר כרגע באזור הצפון. לגבי שתי התחנות הללו - מכיוון שהן היחידות, הזיכיון שניתן הוא לתחנה סקטוריאלית פלורליסטית. זאת אומרת - הזיכיון לרדיו דתי הוא זיכיון לרדיו דתי פלורליסטי שמשקף את קשת הזרמים הדתיים הרווחים בציבור. כך גם לגבי הרדיו הערבי - הוא אמור לשקף את הציבור המוסלמי נוצרי ודרוזי.

כל מיני בעיות שצוינו כאן לגבי רדיו "קול-חי" הן דברים שכרוכים בתנאים של הזיכיון. התחנה אמורה להיות פלורליסטית. אני לא רוצה להיכנס לזה. חלק מזה קשור גם לאישור התפקידים הראשיים בתחנה. בתקופה האחרונה הוסרה המגבלה, לפי חוק, על מספר הזיכיונות שאנו נותנים. לכן, בימים אלה, כאשר אין יותר מגבלה על מספר הזיכיונות, אנהנו בוחנים הקמת תחנות רדיו מאופיינות סקטוריאליות. היו לנו פניות רבות מכל מיני זרמים מאד מעניינים. זה יכול העולים, כפי שצוין כאן, חרדים, כנסיות - כל מיני פניות סקטוריאליות. הרשות השנייה עובדת על זה בימים האלה, כדי להוציא זיכיונות לתחנות סקטוריאליות, מתוך מגמה שצבורים שונים ישמעו דברים שונים, כפי שהם רוצים. יש לנו כרגע את הסמכות לפי החוק לתת מספר זיכיונות שאינו מוגבל.

אני רוצה לציין דבר נוסף. מפליאה אותי מאד זמיחות הדעת של משרד התקשורת כאן בדיון בקשר לכל מה שקורה עם הרדיו הפיראטי. קל מאד לדבר על הפיקוח הציבורי, שמשדר התקשורת לא מבין בו דבר וחצי דבר, כי אין לו תחנות רדיו. בעולם ידועה הבעיה, למשל, שבשידור ציבורי, "קול-ישראל" או ה-BBC באנגליה, מרגיש את עצמו "על הסוס". אין שם הגבלות על נושא של פרסומות, הגנה על ילדים, ודברים מהסוג הזה. גם באנגליה תחנות מסחריות מתלוננות שאצלן אסור לשדר כל מיני פרסומות שה-BBC משדר.

היו"ר אברהם יחזקאל:

יש לי בקשה אלייך - התייחסות קונקרטית לעניין.

כרמית פנטון:

בגלל המצב שנוצר עם תחנות הרדיו הפיראטיות, חשבנו שיש בהחלט מקום להקל על תחנות הרדיו האזוריות, למשל - בדמי זיכיון חד לאומיים. פנינו כמה פעמים לשרים הממונים כדי שיעשו כמו שעשו בטלוויזיה, שוויתרו להם בשנה הראשונה. נענינו בשלילה. יתרה מזאת. משרד התקשורת, באופן שרירותי, העלה אגרות תדרים ביותר מ-160 אחוז בשנת 97.

היו"ר אברהם יחזקאל:

כמה זה יוצא?

כרמית פנטון:

עשרות אלפי שקלים.

רוני אלגרנטי:

תחנה כמו התחנה באילת, שהיא הקטנה ביותר, נאלצת לשלם דמי תדר של מעל 100 אלף שקל.

כרמית פנטון:

אנחנו פנינו למשרד התקשורת, כי אנחנו בהחלט חושבים שצריך להוריד את שיעור דמי הזיכיון והתמלוגים נוכח אי יכולת המדינה. העניין תלוי בשרים, שר החינוך ושר האוצר, וכרגע הם לא מסכימים.

לגבי אגרת תדרים פנינו למשרד התקשורת, כדי שגם הוא, מטעמו, יפחית מאגרת התדרים, כפי שנעשה בכל מיני עסקאות עם "בזק", בגלל המצב של תחנות הרדיו. לא נענינו אלא ההפך - משרד התקשורת הוציא חוות דעת שתחנות הרדיו האזוריות הן בלתי חוקיות כיוון שהן לא משלמות את אגרות התדרים. הוא הוציא את חוות הדעת הזו לפני כעשרה ימים. אתם מבינים מה קורה כאן? משרד התקשורת מוציא חוות דעת שהתחנות היחידות שקיבלו זיכיון כחוק ממדינת ישראל הן בלתי חוקיות בגלל שהן לא משלמות את אותן אגרות למשרד התקשורת. מבחינה משפטית זה דבר בלתי קביל לחלוטין. אני לא רוצה להיכנס לזה, כי מי שאינו משלם מע"מ, למשל, אינו הופך לבלתי חוקי. אני חושבת שזו הבעיה, ושאת זה צריך להדגיש. משרד התקשורת יכול, אולי, לטעון כל מיני טענות כלפי פיקוח ציבורי שהוא אינו תחת סמכותו, אך הוא מוציא חוות דעת שהתחנות החוקיות הן בלתי חוקיות. זה מצב בלתי סביר.

היו"ר אברהם יחזקאל:

כל אחד מגלגל את הכדור לגורם אחר. אני רוצה לשמוע את נציג הצבא. האם הוא יכול להאיר את עינינו היכן הדברים עומדים בנושא ערוץ 7. מה מעורבות הצבא ומשרד הביטחון? האם אתם מתכוונים להכריז על ערוץ 7 כעל ערוץ אזורי? מה היה בימים האחרונים בעניין הזה?

גדעון מרץ:

אני נציג משרד הביטחון. שר הביטחון ממתין כרגע להחלטת היועץ המשפטי לממשלה. למיטב ידיעתי אין כרגע החלטה של היועץ המשפטי לממשלה. אני לא יודע אם יש פה נציג של משרד המשפטים - - -

לאה ורון:

הוא הזמן אך לא הגיע .

גדעון מרץ:

שר הביטחון הודיע שהוא יקיים את החלטת היועץ.

היו"ר אברהם יחזקאל:

דובר על כך שערוץ 7 נוגע בתדרים שהם תדרים לשעת חירום. האם יש עוד תחנות פיראטיות שעושות כך? מה אתם עושים בעניין?

רולי ברייטמן:

לפני כשנתיים בערך היה ידוע לצה"ל על שני תדרים שצה"ל משתמש בהם בשעת חירום, ושאנשי ערוץ 7 השתמשו בהם. פנינו בנהלים הקיימים למשרד התקשורת בעניינים של מפריעים אזוריים. הנושא אומת דרך משרד התקשורת, והועבר לטיפולם. כך אנו עושים

לגבי כל מפריע אזורי, ברגע שנודע לנו על קיומו. באחריות משרד התקשורת לטפל בו. בנושא הזה הנהלים ברורים.

היו"ר אברהם יחזקאל:

האם קיבלתם תשובות?

רולי ברייטמן:

לא.

היו"ר אברהם יחזקאל:

האם ערוץ 7 עדיין משדר - - -

רולי ברייטמן:

לא ידוע לנו אם גם היום נעשה שימוש באותם שני תדרים שימשו לשידור. אין לנו מעקב מתמיד על תדרי החירום. הסיבה היא שיש הרבה תדרים כאלה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני שואל שאלה טכנית. נכון לאתמול הם משתמשים בתדרים האלה?

רולי ברייטמן:

אמרתי שאני לא יודע. אנחנו לא מנהלים מעקב על ערוצי תדרים לחירום. אין לנו גם את האמצעים לניהול מעקב כזה.

גדעון עזרא:

איך ידעתם על השימוש בתדרי החירום?

רולי ברייטמן:

נודע לנו מהתקשורת.

היו"ר אברהם יחזקאל:

נשמע את יאיר אלוני בנושא הקצאת תדרים. תרענן את זיכרונו לגבי מה שנאמר בישיבה הקודמת.

יאיר אלוני:

תדרים הם משאב לאומי. יש מצוקה ומחסור בתדרים בעולם כולו, ולכן העולם כולו מאורגן בסוגייה הזו. יש גוף שמשתייך לאו"ם, אם כי הוא קם הרבה לפניו, ה-International Telecommunication Union, אשר מושבו בז'נבה. הוא מחלק למדינות, ובכל מדינה משרד התקשורת אחראי על חלוקת המשאב. מבחינת רשות השידור - היו שנים שהיא היתה מונופול. נכון הוא שאז, מסיבות שלא קשורות בה, במקומות שראו שמישהו השתלט על תדר - למשל הסורים, שהשתלטו על תדר במעלות, מיהרו ושמו שם משדר. כך היה בתחום הרדיו וגם בתחום הטלוויזיה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אתם, לפחות, יודעים מי משתלט ועל איזה תדר?

יאיר אלוני:

כו. ערוץ 7 השתלט על תדר ניידות שידור שלנו. במשך שנים ארוכות פנינו למשרד התקשורת שגילה פשיטת רגל ואוזלת יד בעניין. ראינו שהגיעו מים עד נפש, ואז ירינו בחזרה. קמה סערה והתדר חזר אלינו. אנחנו לא אוהבים את זה, כי אנחנו גוף ציבורי ואוהבים לעבוד במסגרת החוק.

בנושא הרדיו - הסדרנו את כל התדרים שאנחנו זקוקים להם לצורך פריסת רשתות ומקומות. יש לנו בעיות, עדיין, בתחום הזה, כי מידי שני וחמישי צצה הפרעה. אם באים מהשפלה לירושלים, ניתן לזהות שבאזור לטרון ומצומת נווה אילן יש הפרעה מטעם תחנה פיראטית של ש"ס. יש לנו גם בעיות עם הצבא. כאשר מציבים לנו בעיה, אנו מחפשים חלופות, הבעיה היא שלוקח זמן עד שמקבלים תשובות ממשרד התקשורת. יש לנו כעת בעיה של חוסר תדר במנרה, יש בעיה במצפה רמון, ויש בעיה בכלל עם מסכת התדרים של היום. במסגרת הסכמי אוסלו הקצו לפלשתינאים תדרי טלוויזיה ורדיו. מאוחר יותר הם התחילו להתפרע.

סוגי ההפרעות הם בעיקר פיראטים. יש כ- 150 תחנות פיראטיות בארץ, שמשתלטות על התדרים.

היו"ר אברהם יחזקאל:

עלה רעיון, שאני בעצמי הבאתי, שכל הערוצים האלה יעברו בסופו של דבר לפיקוח של גורם ממלכתי כמו רשות השידור, או הרשות השנייה. מה דעתך על התפיסה הזו?

יאיר אלוני:

בעולם הגדול יש שלושה דגמים לעניין. קיים הדגם הבריטי, בו יש שתי רשויות. האחת היא הרשות הציבורית. אנחנו מקבילים לה. יש לה חמש תחנות ארציות ו- 40 תחנות מקומיות. יש שם רשת פרטית עם עוד 40. יש שם אכיפה לא דרמטית כי אם דוקונית. כל פיראט מושלך לים. קיים גם הדגם האמריקאי, וקיים הדגם היס-תיכוני, דוגמת צרפת ואיטליה, שמשמעותו ברדק טוטלי. נתנו לכולם רשיונות, בצרפת ניתן להפעיל אכיפה, אך באיטליה נואשו ממנה.

רשות השידור כרשות ציבורית, ועל פי סעיפים 3 ו- 4 ברשות השידור - אין לה בעיה עם שידור ייעודי ובתנאי שיימצאו לכך משדרים ותדרים. על דברים אחרים, כל עוד

הנושא אינו פוליטי - נתעסק בו. אם העניין פוליטי אנו נרחק ממנו כמו מאש כי אנו שידור ציבורי.

צבי האוזר:

הדבר שהטריד אותי יותר מכל היו דבריו של חבר הכנסת אופיר פינס-פז. הם החשובים והדחופים. ישבה פה בחורה בשם ננה. היא צילמה את הישיבה. היא עשתה זאת לא מטעם הערוץ הראשון או הערוץ השני, אלא מטעם "ערוץ השלום". זה ערוץ שמשדר היום מעל מערב אירופה. מיכה לימור מפיק את זה, כאשר המנויים הם בעיקר יהודים, ישראלים או נוצרים שמתעניינים בישראל. אף אחד באירופה לא מונע מאותה אוכלוסייה לקלוט את השידורים. יש התקדמות טכנולוגית. הטלוויזיה והרדיו שהכרנו עד היום הם לא אלה שיהיו בעתיד. אין מניעה שכל ציבור יוכל לצרוך את כלי התקשורת שלו כפי שהוא רוצה.

אמנם יש היום ברדיו הגבלת תדרים. עדיין מדובר על משאבים מוגבלים של טרם מעבר לדיגיטציה. לכן מחלקים עדיין תדרים במשורה. היום, אם תפתחו את האינטרנט, יש אלפי תחנות רדיו והן בלי פיקוח. כל מי שרוצה הולך ומשדר. כל מי שרוצה לצרוך - משדר.

יש בעיה כאשר מדברים על חופש ביטוי ומתייחסים למדיום הנחות בעיתונות הכתובה. כל אחד יכול לפתוח עיתון. כאשר באים למדיום אלקטרוני של רדיו וטלוויזיה, משום מה שאלת חופש הביטוי עולה. אנשים חוששים. אני חושב שמן הראוי לחשוב שהמדיום הרלבנטי במחצית השנייה של ה-120 הוא המדיום של רדיו וטלוויזיה. צריך למצוא את כל הדרכים כדי לאפשר למקסימום האנשים לבטא את עמדתם. הכל צריך להיות בהתאם לחוק, כמובן. "מדורת השבט" הוא עניין שהיה פעם נכון. יש לי על כך גם ביקורת. אלה שסביב המדורה מאד נהנים ממנה. אלה שבמעגלים השניים והשלישיים נהנים פחות.

אין מנוס מכך, ואי אפשר לעצור את זה. הטכנולוגיה מכתובה מצב שאם יש ביקוש ייווצר גם ההיצע.

יאיר אלוני:

לא. חמור מכך - הטכנולוגיה מציעה את ההיצע, ולכן נולד הביקוש.

צבי האוזר:

אני מסכים אתך. אני חושב שעל זה הכנסת צריכה להתאחד. צריך לחשוב מה הדיונים העתידיים, וכיצד צריך להיראות עולם התקשורת מנקודת מבט פלורליסטית, מנקודת מבט ליברלית, מנקודת מבט של חופש הביטוי.

רוני אלגרנטי:

אני חושב שאין ספק שהמדינה 'דפקה' את זכייני תחנות הרדיו האזוריות. אף אחד לא התייחס לעניין הזה. אני הייתי רוצה שהוועדה הזו תיקרא לזה שישבו ויבחנו איך מפצים אותנו על כך.

היו"ר אברהם יחזקאל:

מתברר שסוגיית הרשיונות למיניהם, לכל מיני ערוצים שקשורים ברדיו, פושטת רגל ועוברת מן העולם. התחושה שלי היא שגם סוגיית הרשיונות לשידורי הטלוויזיה תלך בדרך דומה, בעידן של טכנולוגיה מתקדמת.

אני אומר לאנשי הרדיו האזורי - עבדו עליהם. לא התכוונו לכך, אך זה מה שקרה בפועל. שנית, אתם זכאים לקבל פיצוי, על פי השקפתי הציבורית. דבר שלישי - אם יש 120 חברי כנסת, תהיינה מינימום 120 תחנות פיראטיות. הן תוכשרנה בהמשך הדרך. כלומר - בסופו של דבר, הפוליטיקה קובעת גם חלק מההיצע. אני מתאר לעצמי שלכל חבר כנסת תהיה גחמה משלו, ובעידן של פריימריז - הרדיו שלו, ואם יש לו את הכסף המספיק, גם תהיה לו תחנת טלוויזיה משלו. הנושא הזה הולך ומשתנה בקצב מהיר יותר מחזונו של המחוקק.

החוק של הרשות השנייה כבר לא רלבנטי, לא תקף. אני אומר לחבריי החרדים - תהיה לכם תחנת רדיו. לחבריי מתנועת העבודה אני אומר - תהיה לכם תחנת רדיו. יש אפילו הצעה להקים תחנת רדיו לעובדים זרים.

אני מודה לכולכם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:00